

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 22 december 2010*

I mål C-393/09,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Nejvyšší správní soud (Republiken Tjeckien) genom beslut av den 16 september 2009, som inkom till domstolen den 5 oktober 2009, i målet

Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany

mot

Ministerstvo kultury,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (referent), J. Malenovský och T. von Danwitz,

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

* Rättegångsspråk: tjeckiska.

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 2 september 2010,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany, genom I. Juřena, advokát,

- Tjeckiens regering, genom M. Smolek och D. Hadroušek, båda i egenskap av ombud,

- Finlands regering, genom J. Heliskoski, i egenskap av ombud,

- Europeiska kommissionen, genom H. Krämer och P. Ondrůšek, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 14 oktober 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1.2 i rådets direktiv 91/250/EEG av den 14 maj 1991 om rättsligt skydd för datorprogram (EGT L 122, s. 42; svensk specialutgåva, område 17, volym 1, s. 111) och av artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationsområdet (EGT L 167, s. 10).

- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany (förening för tillvaratagande av programvarurättigheter, nedan kallad BSA) och Ministerstvo kultury (kulturministeriet) angående kulturministeriets avslag på BSA:s ansökan om tillstånd för att utöva kollektiv förvaltning av upphovsrätter till datorprogram.

Tillämpliga bestämmelser

Den internationella rätten

- 3 I artikel 10.1 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, som återfinns i bilaga 1 C till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, vilket

undertecknades i Marrakech den 15 april 1994 och godkändes genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3), (nedan kallat Trips-avtalet), anges följande:

”Datorprogram i form av källkod eller objektкод ska åtnjuta skydd som litterärt verk enligt Bernkonventionen [(reviderad i Paris den 24 juli 1971), i dess lydelse av den 28 september 1979 (nedan kallad Bernkonventionen)].”

Unionslagstiftningen

Direktiv 91/250

- 4 Sjunde, tionde och elfte skälen i direktiv 91/250 har följande lydelse:

”I detta direktiv avses med termen datorprogram alla former av program, inbegripet sådana som är införlivade med hårdvara. Termen innefattar även förberedande designarbete som leder till utvecklingen av ett datorprogram, under förutsättning att det förberedande arbetet är av sådan art att det kan resultera i ett datorprogram i ett senare skede.

...

Ett datorprogramms funktion är att kommunicera och verka tillsammans med andra komponenter i ett datorsystem och med användare. För detta ändamål krävs en logisk, i förekommande fall även fysisk, sammankoppling och växelverkan så att alla detaljer i hårdvara och mjukvara kan fungera på alla de sätt som de är avsedda att fungera på tillsammans med annan hårdvara och mjukvara samt med användare av datorprogrammet.

De delar av programmet som sörjer för en sådan sammankoppling och växelverkan mellan detaljer i hårdvara och mjukvara betecknas allmänt som gränssnitt.”

5 I artikel 1 i direktiv 91/250 anges följande:

”1. I enlighet med bestämmelserna i detta direktiv skall medlemsstaterna ge datorprogram upphovsrättsligt skydd som litterära verk enligt Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk. I detta direktiv omfattar termen datorprogram dessas förberedande designmaterial.

2. Skydd enligt detta direktiv skall gälla ett datorprogramms alla uttrycksformer. Idéer och principer som ligger bakom de olika detaljerna i ett datorprogram, även de som ligger bakom dess gränssnitt, är inte upphovsrättsligt skyddade enligt detta direktiv.

3. Ett datorprogram skall skyddas om det är originellt i den meningen att det är upphovsmannens egen intellektuella skapelse. Inga andra bedömningsgrunder skall tillämpas vid fastställandet av om det skall komma i åtnjutande av skydd.”

Direktiv 2001/29

- 6 I skälen 9 och 10 i direktiv 2001/29 anges följande:

”Utgångspunkten för en harmonisering av upphovsrätt och närstående rättigheter måste vara en hög skyddsnivå, eftersom dessa rättigheter har en avgörande betydelse för det intellektuella skapandet. Skyddet av dem bidrar till att bevara och utveckla kreativiteten och gagnar upphovsmän, utövande konstnärer, producenter, konsumenter, kultur, näringsliv och allmänhet. Immaterialrätt har därför erkänts som en integrerad del av äganderätten.

För att upphovsmännen och de utövande konstnärerna skall kunna fortsätta med sin skapande och konstnärliga verksamhet måste de få en skälig ersättning för utnyttjandet av sina verk och detsamma gäller producenterna som måste kunna finansiera denna verksamhet. De investeringar som krävs för att producera varor, t.ex. fonogram, filmer eller multimedieprodukter, och tjänster, t.ex. sådana som tillhandahålls på begäran, är betydande. Ett tillfredsställande rättsligt skydd av immateriella rättigheter är nödvändigt för att säkerställa sådan ersättning och för att möjliggöra en tillfredsställande avkastning på investeringarna.”

- 7 I skälen 20 och 23 i direktiv 2001/29 anges följande:

”Detta direktiv bygger på de principer och regler som redan fastlagts genom de direktiv som nu är i kraft på området, särskilt [direktiv 91/250], samt utvecklar och sätter in dem i ett sammanhang, nämligen informationssamhället. Bestämmelserna i detta direktiv bör inte påverka bestämmelserna i [nämnda direktiv], om inte annat föreskrivs i detta direktiv.

...

I detta direktiv bör upphovsmannens rätt till överföring till allmänheten harmoniseras ytterligare. Denna rätt bör förstås i vid mening och omfatta all överföring till allmänheten som inte är närvarande på den plats varifrån överföringen sker. Denna rätt bör omfatta all sådan sändning eller vidare-sändning av ett verk till allmänheten på trådbunden eller trådlös väg, inklusive radio- och televisionssändningar. Denna rätt omfattar inga andra åtgärder.”

8 I artikel 1 i direktiv 2001/29 anges följande:

”1. Detta direktiv avser det rättsliga skyddet för upphovsrätt och närstående rättigheter inom den inre marknaden, med särskild tonvikt på informationssamhället.

2. Med undantag av de fall som anges i artikel 11 skall detta direktiv inte på något sätt påverka befintliga gemenskapsbestämmelser om

a) det rättsliga skyddet för datorprogram,

...”

9 I artikel 2 a i direktiv 2001/29 anges följande:

”Medlemsstaterna skall föreskriva en ensamrätt att tillåta eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent, mångfaldigande, oavsett metod och form, helt eller delvis

a) för upphovsmän: av deras verk”.

10 I artikel 3.1 i direktiv 2001/29 anges följande:

”Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.”

Den nationella lagstiftningen

11 Direktiv 91/250 införlivades med den tjeckiska rättsordningen genom lag nr 121/2000 om upphovsrätt och relaterade rättigheter och om ändring av vissa lagar (zákon č. 121/2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů), av den 7 april 2000 (nedan kallad upphovsrättslagen).

12 Enligt 2 § punkt 1 upphovsrättslagen omfattar upphovsrätten varje litterärt eller annat konstnärligt verk som är resultatet av upphovsmannens skapande verksamhet, vilket kan uttryckas i vilken objektivt förnimbar form som helst, inklusive elektronisk, permanent eller tillfällig form, utan att hänsyn ska tas till verkets omfattning, ändamål eller innebörd.

13 I 2 § punkt 2 upphovsrättslagen anges att datorprogram också anses som verk, om det är originellt på så sätt att det är upphovsmannens egen intellektuella skapelse.

14 I 65 § nämnda lag anges följande:

”1. Ett datorprogram är skyddat som litterärt verk oavsett i vilken form det uttrycks, inklusive förberedande designmaterial.

2. Idéer och principer på vilka någon del av ett datorprogram grundar sig, inklusive de som utgör grunden för programmets sammanlänkning med ett annat program, är inte skyddade enligt denna lag.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

15 Den 9 april 2001 inkom BSA, i dess egenskap av förening, till Ministerstvo kultury med en ansökan om tillstånd för kollektiv förvaltning av upphovsrätter till datorprogram, med stöd av 98 § upphovsrättsrättslagen. BSA preciserade omfattningen av dessa rätter i en skrivelse av den 12 juni 2001.

16 Denna ansökan avslogs, varpå BSA begärde omprövning. Ministeriet vidhöll sitt beslut. BSA överklagade då dessa beslut till Vrchní soud v Praze.

17 Nejvyšší správní soud, till vilken målet hänskjöts, upphävde de två avslagsbesluten. Ministerstvo kultury meddelade därefter ett nytt beslut den 14 april 2004, varigenom den återigen avslog BSA:s ansökan. Efter att BSA begärt omprövning av beslutet, upphävde ministeriet detta.

- 18 Den 27 januari 2005 fattade Ministerstvo kultury ett nytt beslut, genom vilket ministeriet än en gång avtog BSA:s ansökan. Ministeriets huvudsakliga grunder för avslaget var följande: För det första skyddar upphovsrättslagen endast ett datorprogramms objektkod och källkod, och inte resultatet av att datorprogrammet visas på en datorskärm. Det enda skydd som finns avseende användargränssnitt är skyddet mot illojal konkurrens. För det andra är tvingande kollektiv förvaltning otänkbar och frivillig kollektiv förvaltning ineffektiv, även om kollektiv förvaltning av datorprogram förvisso är möjlig i teorin.
- 19 BSA anförde klagomål mot beslutet. Ministerstvo kultury avtog klagomålet genom beslut av den 6 juni 2005. Föreningen överklagade sistnämnda beslut till Městský Soud v Praze. I överklagandet gjorde BSA gällande att definitionen av datorprogram i 2 § punkt 2 upphovsrättslagen även omfattar användargränssnittet. Enligt föreningen kan ett datorprogram uppfattas på två nivåer: dels som en källkod eller en objektkod, dels som en kommunikationsmetod (kommunikationsgränssnitt).
- 20 Efter att Městský soud v Praze ogillat föreningens talan överklagade BSA till Nejvyšší správní soud. BSA anser att datorprogram används när det visas på användarskrmar och att en sådan användning följaktligen ska ges upphovsrättsligt skydd.
- 21 Nejvyšší správní soud fann att det förelåg osäkerhet angående tolkningen av bestämmelserna i direktiven 91/250 och 2001/29. Mot denna bakgrund beslutade Nejvyšší správní soud att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

”1) Ska artikel 1.2 i direktiv [91/250] tolkas så, när det gäller upphovsrättsligt skydd för datorprogram som verk enligt detta direktiv, att uttrycket ’ett datorprogram

alla uttrycksformer' även innefattar ett datorprogramms grafiska användargränssnitt eller del därav?

- 2) För det fall den första frågan besvaras jakande, innebär tv-sändningar genom vilka allmänheten med sina sinnen kan uppfatta ett datorprogramms grafiska användargränssnitt eller del därav, om än utan att den har möjlighet att aktivt utöva någon kontroll över detta program, att ett verk eller del därav görs tillgängligt för allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv [2001/29]?"

Domstolens behörighet

- 22 Det framgår av beslutet om hänskjutande att de faktiska omständigheterna i det nationella målet uppstod före Republiken Tjeckiens anslutning till Europeiska unionen. Det första beslutet från kulturministeriet meddelades nämligen den 20 juli 2001.
- 23 Efter att BSA vid flera tillfällen anfört klagomål meddelade Ministerstvo kulture et nytt beslut den 27 januari 2005, varigenom ministeriet återigen avslog BSA:s ansökan. BSA anförde utan framgång klagomål mot det nya beslutet till Ministerstvo kulture och överklagade därefter till den hänskjutande domstolen med yrkande om att beslutet skulle upphävas.

- 24 Det ska påpekas att det i målet vid den nationella domstolen angripna beslutet antogs efter Republiken Tjeckiens anslutning till unionen, att beslutet reglerar en framtida situation och inte en situation i det förflutna samt att den nationella domstolens frågor gäller vilka unionsrättsliga bestämmelser som är tillämpliga i målet vid den nationella domstolen (se dom av den 14 juni 2007 i mål C-64/06, Telefónica O2 Czech Republic, REG 2007, s. I-4887, punkt 21).
- 25 När det gäller frågor som avser tolkningen av en unionsrättslig bestämmelse avgör domstolen dessa utan att den i princip behöver ta ställning till de omständigheter som har föranlett de nationella domstolarna att ställa frågor och på vilka de avser att tillämpa den unionsrättsliga bestämmelse som de har bett domstolen tolka (se dom av den 5 december 1996 i mål C-85/95, Reisdorf, REG 1996, s. I-6257, punkt 15, och domen i det ovannämnda målet Telefónica O2 Czech Republic, punkt 22).
- 26 Detta gäller dock inte om det kan antas att den unionsrättsliga bestämmelse som ska tolkas av domstolen inte är tillämplig på omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, vilka inträffade före den nya medlemsstatens anslutning till unionen, eller om det är uppenbart att bestämmelsen inte är tillämplig (domen i det ovannämnda målet Telefónica O2 Czech Republic, punkt 23).
- 27 Så är emellertid inte fallet i förevarande mål. Domstolen är följaktligen behörig att tolka de bestämmelser i direktiven som den nationella domstolen hänvisat till och ska besvara dess frågor.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 28 Domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida ett datorprogramms grafiska användargränssnitt utgör en uttrycksform för detta program i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 91/250 och därmed omfattas av det upphovsrättsliga skyddet för datorprogram enligt direktivet.
- 29 Uttrycket ”ett datorprogramms alla uttrycksformer” definieras inte i direktiv 91/250.
- 30 Under dessa omständigheter ska uttrycket definieras mot bakgrund av lydelsen av bestämmelserna i artikel 1.2 i direktiv 91/250 där det återfinns, och dessa bestämmelser sammanhang, samt mot bakgrund av såväl de mål som eftersträvas med direktivet som helhet som den internationella rätten (se, analogt, domen av den 16 juli 2009 i mål C-5/08, Infopaq International, REG 2009, s. I-6569, punkt 32).
- 31 Enligt artikel 1.1 i direktiv 91/250 har datorprogram upphovsrättsligt skydd som litterära verk enligt Bernkonventionen. Enligt denna artikels andra punkt gäller detta skydd ett datorprogramms alla uttrycksformer.

- 32 I den första meningen i sjunde skälet i direktiv 91/250 anges att termen "datorprogram" i direktivet ska avse alla former av program, inbegripet sådana som är införlivade med hårdvara.
- 33 I detta sammanhang ska artikel 10.1 i Trips-avtalet beaktas, i vilken anges att datorprogram i form av källkod eller objektкод ska åtnjuta skydd som litterärt verk enligt Bernkonventionen.
- 34 Följaktligen utgör ett datorprograms källkod och objektкод uttrycksformer för ett datorprogram, vilka således ska åtnjuta upphovsrättsligt skydd för datorprogram med stöd av artikel 1.2 i direktiv 91/250.
- 35 Skyddsobjektet enligt direktivet är således ett datorprograms alla uttrycksformer som möjliggör att det kan mångfaldigas i olika datorspråk, såsom källkod och objektкод.
- 36 Den andra meningen i det sjunde skälet i direktiv 91/250 bör också beaktas, enligt vilken begreppet datorprogram även innefattar förberedande designarbete som leder till utvecklingen av ett datorprogram, under förutsättning att det förberedande arbetet är av sådan art att det kan resultera i ett datorprogram i ett senare skede.
- 37 Således omfattar skyddsobjektet för direktiv 91/250 ett datorprograms uttrycksformer liksom det förberedande designarbete som kan resultera i antingen att ett program mångfaldigas eller att ett sådant program skapas i ett senare skede.

- 38 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 61 i sitt förslag till avgörande, ska ett datorprogram uttrycksformer, oavsett av vilket slag, åtnjuta skydd så snart som dess mångfaldigande medför ett mångfaldigande av själva datorprogrammet och således möjliggör för datorn att fullgöra sin funktion.
- 39 Enligt tionde och elfte skälen i direktivet 91/250 är gränssnitten de delar av datorprogrammet som sörjer för sammankopplingen och växelverkan mellan detaljer i hårdvara och mjukvara och annan hårdvara och mjukvara samt med användare av datorprogrammet, så att alla detaljer i hårdvara och mjukvara kan fungera på alla de sätt som de är avsedda att fungera på.
- 40 Det grafiska användargränssnitt som är aktuellt i detta fall är ett interaktivt gränssnitt som möjliggör kommunikation mellan datorprogrammet och användaren.
- 41 Således möjliggör det grafiska användargränssnittet inte ett mångfaldigande av datorprogrammet, utan det utgör helt enkelt en del av programmet med vars hjälp användarna utnyttjar dess funktioner.
- 42 Följaktligen utgör detta gränssnitt inte en uttrycksform för ett datorprogram i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 91/250 och kan därmed inte åtnjuta upphovsrättsligt skydd för datorprogram enligt detta direktiv.
- 43 Även om den hänskjutande domstolen har begränsat sin fråga till att gälla tolkningen av artikel 1.2 i direktiv 91/250, utgör den omständigheten inget hinder för EU-domstolen att ge alla de upplysningar om unionsrättens tolkning som kan vara användbara vid avgörandet av målet vid den hänskjutande domstolen, oavsett om den hänskjutande domstolen hänvisat till dessa upplysningar i sina frågor eller ej (se, för ett

liknande resonemang, dom av den 26 april 2007 i mål C-392/05, Alevizos, REG 2007, s. I-3505, punkt 64 och där angiven rättspraxis).

- 44 I detta hänseende är det tillräckligt att undersöka huruvida ett datorprogramms grafiska användargränssnitt kan åtnjuta det allmänna upphovsrättsliga skyddet enligt direktiv 2001/29.
- 45 Domstolen har fastslagit att den upphovsrätt som avses i direktiv 2001/29 endast kan tillämpas med avseende på ett verk som är originellt på så sätt att det är upphovsmannens egen intellektuella skapelse (se, för ett liknande resonemang, vad gäller artikel 2 a i direktiv 2001/29, domen i det ovannämnda målet Infopaq International, punkterna 33–37).
- 46 Följaktligen kan det grafiska användargränssnittet, i egenskap av verk, vara upphovsrättsligt skyddat om det är upphovsmannens egen intellektuella skapelse.
- 47 Det ankommer på den nationella domstolen att pröva huruvida detta är fallet i det mål den har att pröva.
- 48 Vid denna bedömning bör den nationella domstolen beakta, bland annat, det särskilda arrangemanget eller gestaltningen av alla komponenter som utgör det grafiska användargränssnittet, för att bestämma vilka som uppfyller kravet på originalitet. I detta avseende kan kravet inte uppfyllas av de komponenter i det grafiska användargränssnittet som endast kännetecknas av sin tekniska funktion.

- 49 När dessa komponenters uttryck bestäms av deras tekniska funktion är, såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 75 och 76 i sitt förslag till avgörande, kravet på originalitet inte uppfyllt, eftersom de olika sätt på vilka en idé kan genomföras är så begränsade att idén och uttrycket flyter ihop.
- 50 I det fallet ger inte komponenterna i användargränssnittet upphovsmannen möjlighet att uttrycka sin skaparanda på ett originellt sätt och nå ett resultat som utgör hans egen intellektuella skapelse.
- 51 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras enligt följande: Ett grafiskt användargränssnitt är inte en uttrycksform för ett datorprogram i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 91/250 och kan inte omfattas av det upphovsrättsliga skyddet för datorprogram enligt detta direktiv. Emellertid kan ett sådant gränssnitt omfattas av upphovsrättsligt skydd i egenskap av verk, enligt direktiv 2001/29, om gränssnittet utgör upphovsmannens egen intellektuella skapelse.

Den andra frågan

- 52 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida en tv-sändning av ett datorprogram grafiska användargränssnitt innebär att ett upphovsrättsligt skyddat verk överförs till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.
- 53 Enligt denna artikel ska medlemsstaterna ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

- 54 Det följer av skäl 23 i direktiv 2001/29 att begreppet "överföring till allmänheten" ska ges en vidsträckt tolkning. En sådan tolkning är för övrigt nödvändig för att uppnå direktivets huvudsakliga syfte, som enligt skälen 9 och 10 i nämnda direktiv är att införa en hög skyddsnivå till förmån för, bland andra, upphovsmän, så att de kan erhålla en skälig ersättning för utnyttjandet av deras verk, särskilt vid överföring av verken till allmänheten (dom av den 7 december 2006 i mål C-306/05, SGAE, REG 2006, s. I-11519, punkt 36).
- 55 Av detta följer att en tv-sändning av ett verk i princip innebär en överföring till allmänheten, vilket dess upphovsman har en ensamrätt att tillåta eller förbjuda.
- 56 Dessutom framgår det av punkt 46 i denna dom att det grafiska användargränssnittet kan utgöra upphovsmannens egen intellektuella skapelse.
- 57 Även om ett grafiskt användargränssnitt visas inom ramen för en tv-sändning är detta emellertid bara en passiv överföring till tv-tittarna av det grafiska användargränssnittet, då de saknar möjlighet att ingripa. De kan inte utnyttja nämnda gränssnitts funktion, vilken är att möjliggöra en interaktion mellan datorprogrammet och användaren. Det grafiska användargränssnittet görs genom tv-sändningen inte tillgängligt för allmänheten på ett sådant sätt att de personer som utgör denna kan få tillgång till den väsentliga beståndsdel som kännetecknar gränssnittet, nämligen interaktionen med användaren. Följaktligen görs det grafiska användargränssnittet inte tillgängligt för allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.
- 58 Mot denna bakgrund ska den andra frågan besvaras enligt följande: En tv-sändning av ett grafiskt användargränssnitt innebär inte att ett upphovsrättsligt skyddat verk överförs till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

Rättegångskostnader

- 59 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) **Ett grafiskt användargränssnitt är inte en uttrycksform för ett datorprogram i den mening som avses i artikel 1.2 i rådets direktiv 91/250/EEG av den 14 maj 1991 om rättsligt skydd för datorprogram, och kan inte omfattas av det upphovsrättsliga skyddet för datorprogram enligt detta direktiv. Emellertid kan ett sådant gränssnitt omfattas av upphovsrättsligt skydd i egenskap av verk, enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, om detta gränssnitt utgör upphovsmannens egen intellektuella skapelse.**

- 2) **En tv-sändning av ett grafiskt användargränssnitt innebär inte att ett upphovsrättsligt skyddat verk överförs till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.**

Underskrifter